

dessen H. an. 3, 666.

निरङ्ग *unvollständig* (Gegens. साङ्ग) SĀH. D. 670, 673.

निरञ्जन 1) R. 7, 23, 4, 69. ASHṬĀV. 1, 14. NṘS. TĀP. UP. 1, 1, 2. SARVADARĀṢANAS. 77, 7. BUĀG. P. 10, 31, 58. 12, 12, 52. WILSON, Sel. Works 1, 186. 193. — 2) N. pr. eines Lehrers der Haṭhavidjā Verz. d. Oxf. H. 234, a, 1. HALL 16. WILSON, Sel. Works 1, 214 (= Verz. d. B. H. 196, 9).

निरतिशय SARVADARĀṢANAS. 53, 11. 39, 9. 60, 1. 76, 13. 13. 77, 11.

1. निरनुक्रोश PAṢĀT. ed. OFI. 38, 23.

निरनुग्रह BUĀG. P. 10, 38, 41.

निरनुयोष्य (निम् + ष्य^०) adj. *woran Nichts zu tadeln ist: निरनुयोष्या-नुयोग* m. *das Rügen von Etwas, das keiner Rüge unterliegt* (in einer Disputation), NĀJAS. 5, 2, 23. 1. SARVADARĀṢANAS. 114, 16.

निरनुरोधत् n. *Mangel an Rücksicht: कष्टं निरनुरोधत्वमापदी मुमहृ-त्स्वपि* KATHĀS. 101, 299.

निरन्तर 1) तस्य देव्यामन्त्रायत्त पञ्च कन्या निरन्तराः so v. a. *der Reihe nach, ohne dass Söhne dazwischengelegen hätten*, KATHĀS. 63, 72. Ind. St. 8, 309. मुखदुःखसमुद्भूतानानारम्^० voll von SĀH. D. 277. यो यत्र सततं याति भुङ्क्ते चैव निरन्तरम् *beständig, regelmässig* Spr. 4911.

निरन्न *keine Nahrung zu sich nehmend* BUĀG. P. 11, 8, 20. *keine Nah- rung gewährend: भूतल* 12, 3, 39. निरन्ने *bei einer Hungersnoth* 4, 7.

2. निरपराध KATHĀS. 77, 75.

निरपवाद *tadellos* BUĀG. P. 10, 32, 18.

निरपह्नव (निम् + ह्य^०) adj. *nicht versteckt* SĀH. D. 669.

निरपेक्ष *rücksichtslos* PAṢĀT. 264, 7, wo निरपेक्ष (voc.) zu lesen ist. SARVADARĀṢANAS. 79, 2. 6. 19. 80, 13. am Ende eines comp. *unabhängig* von 11, 10. 31, 21. 76, 14. 179, 5. निरपेक्षत्व *Unabhängigkeit* WEBER, RĀMAT. UP. 343. Z. 3 die ed. Bomb. richtig निरपेक्षः.

निरपेक्षक adj. *unabhängig* BUĀG. P. 11, 13, 40.

निरपेक्षित *auf den man keine Rücksicht nimmt* DAṢAK. in BENF. CHR. 193, 3.

निरभिप्राय (निम् + अभि^०) adj. *zwecklos: चेष्टित* KATHĀS. 63, 194.

निरभिमव, lies *Beschämung*.

निरभिलष्य (निम् + ष्य^०) adj. *unaussprechlich, durch Worte nicht aus- zudrücken* SARVADARĀṢANAS. 13, 1.

निरभ्य, व्योमन् KATHĀS. 106, 51.

निरमर्ष Spr. 3847.

निरम्बु *des Wassers ermangelnd* MBH. 3, 291.

निरपिन् (von निरय) m. *Höllenbewohner* BUĀG. P. 11, 20, 12.

निरपु (?) adj. von NILAK. erwähnte v. l. st. निरम्बु MBH. 3, 291.

निरगल adj. (f. घ्रा) मुख KATHĀS. 61, 195. von einer Person 32, 344.

निरगलम् adv. 63, 112.

2. निरर्थ 1) KATHĀS. 34, 161. MRĀKĀH. 63, 5 stellt man besser zu 2); vgl. Spr. 3180.

निरर्थक 1) PRATĀPAR. 61, a, 4. निरर्थकम् adv. Spr. 4394. R. 7, 39, 4. Z. 6. fg. die ed. Bomb. des R. liest 2, 108, 2 richtig निरर्थिका. — 2) n. (sc. नियकस्थान) *eine sinnlose Einwendung* (in einer Disputation) NĀJAS. 5, 2, 8. SARVADARĀṢANAS. 114, 14.

निरर्थता KATHĀS. 93, 57.

निरलंकाति (निम् + अलं^०) f. ein best. rhetorischer Fehler: *Schmuck-*

losigkeit, Unschönheit PRATĀPAR. 66, b, 7.

निरवग्रह (f. घ्रा) Spr. 3011. MBH. 3, 291. RĀGĀ-TAR. 3, 52. *wogegen man nichts Gegründetes einzuwenden hat* SARVADARĀṢANAS. 131, 3.

1. निरवग्रह, निरवग्रहवत् kann auch als adv. (निरवग्रह + वत्) gefasst werden; NILAK.: *अवग्रहवत् दोषवत् तद्भावो निरवग्रहवत्*.

2. निरवग्रह 1) BUĀG. P. 10, 32, 22.

निरवधि Spr. 3933. *unaufhörlich, unendlich* SARVADARĀṢANAS. 113, 22.

निरवधिक adj. *unbegrenzt* SARVADARĀṢANAS. 36, 3. 17.

निरवयव SARVADARĀṢANAS. 117, 14. 140, 1. 143, 12. ० ल 30, 16. 117, 14.

निरवलम्ब, an der ersten Stelle *keine Stütze bietend*; vgl. Spr. 1428.

निरवशेष SARVADARĀṢANAS. 76, 9. लक्षणा Ind. St. 8, 299. Die urspr. Bed. *von dem kein Rest übrig bleibt* in der Stelle: *यावत्तन्निरवशेषं भवति ता- वदाकृषिवा* so v. a. *vollständig verbrennend* Schol. zu ĀCV. ÇR. 3, 11, 3. निरवशेषतम् R. 7, 43, 9.

निरविन्द, NILAK.: *निश्चितो ऽविन्दो ऽलाभो यत्र तस्मिन्मुग्धक्रीने प्रेतपर्वते*.

निरशन Spr. 4603.

निरश्व (निम् + अश्व^०) adj. *ohne Pferde: रथ* KATHĀS. 113, 55.

निरष्ट bedeutet *entnannt*; vgl. मर्हा^०.

निरसन 2) a) *das Fortwerfen, Entfernen, Vertreiben* BUĀG. P. 10. 87. 41. SARVADARĀṢANAS. 48, 9. *das Aufgeben: कर्मणा: 40, 7.* — Vgl. मिष्टया^०.

निरहंस्तम्भ adj. *frei vom Heimschuh des Ichs* BUĀG. P. 10, 10, 15.

निरहंकार, श्रेयस् KATHĀS. 36, 182.

निरहंकारिन् adj. *frei vom Gefühl des Ichs* BUĀG. P. 10, 33, 33. 32. 33.

निरहंकृति KATHĀS. 32, 84.

निरहंमान (निम् + अहं^०) adj. *frei vom Gefühl des Ichs* BUĀG. P. 10, 86, 16.

निराकारा 2) *genauer das Beseitigen durch Bestreitung*; vgl. noch SARVADARĀṢANAS. 16, 3. 43, 22. 112, 13.

निराकाङ्क्ष 1) *keine Wünsche mehr habend* KATHĀS. 72, 227.

निराकार, श्रावृत्ति so v. a. *eine Wiederholung von Nichts, — von Null* Ind. St. 8, 442. 446. ० *ज्ञानवाद* m. *der philosophische Lehrsatz, dass die Erkenntniß der Aussenwelt nicht durch im Geiste sich abdrückende Bilder erfolge*, SARVADARĀṢANAS. 26, 21; vgl. साकारज्ञानवाद 20.

निराकुल 4) *nicht überfüllt, wenig besucht, — betreten: द्वारां प्रवि- ष्योऽपिनीम्* KATHĀS. 103, 12.

निराकृतिन्, die ed. Bomb. liest *निराकृतिः*, welches NILAK. durch तु- च्छ्वेषः erklärt.

निराक्रन्द adj. (f. घ्रा) 1) *lies keinen Freund —, keinen Beschützer habend*; als Beiw. von भूमि KATHĀS. 104, 203 *keinen Schutz gewährend*: vgl. oben अनाक्रन्द unter आक्रन्द 2). — 2) *der dazu gehörige folgende Vers lautet: विक्रेपुप्यथाकामं विक्रंसतः पुनः पुनः; NILAK.: अनुदके क्ल- ल्पोदके निराक्रन्दे क्लमपरकृते*. Da von einer ungehemmten Bewe- gung der Fische und Vögel die Rede ist, kann अनुदके nicht richtig sein; der Fehler kann durch die vorangehenden Worte यथा क्लानुदके entstanden sein. निराक्रन्द (= निरालम्ब) *keinen Schutz —, keine Zu- flucht gewährend* könnte den freien Luftraum bezeichnen.

निरागम, अनागम die ed. Bomb.

निराडम्बर vgl. oben u. आडम्बर 10).